

KRAJEVNA SKUPNOST PETROVČE

Petrovče 33, 3301 Petrovče

E: ks.petrovce@gmail.com

M: +386 (0)51 870 966

04.02.2026

Ministrstvo za naravne vire in prostor
Direktorat za prostor in graditev
Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana

ZADEVA: Pripombe na predlog državnega prostorskega načrta za zmanjšanje poplavne ogroženosti v Spodnji Savinjski dolini (javna obravnava 2026)

Spoštovani,

Krajevna skupnost Petrovče v okviru javne razgrnitve študije variant, predinvesticijske zasnove, okoljskega poročila in predloga državnega prostorskega načrta za zmanjšanje poplavne ogroženosti Spodnje Savinjske doline ponovno podaja celovite pripombe na razgrnjeno gradivo in sam postopek priprave DPN. Pri tem želimo izrecno poudariti, da po večni ne gre za nove vsebinske ugotovitve, temveč za ponovno opozorilo na temeljne pomanjkljivosti, ki so bile v prejšnji fazi postopka že jasno izpostavljene, a do danes še vedno niso bile ustrezno naslovljene.

Najprej poudarjamo, da vse pripombe, ki so bile s strani KS Petrovče podane v prejšnji iteraciji poskusa priprave DPN v letu 2023 ostajajo v celoti aktualne in nenaslovljene. Ugotavljamo, da pri reviziji projekta ni bila upoštevana nobena izmed podanih pripomb, prav tako pa s strani pripravljavcev niso bile podane utemeljitve zakaj so bile le-te zavržene ter izključene iz nadaljnega načrtovanja. Prejeti odzivi so bili splošni, pavšalni in podani na ravni celotne občine, brez upoštevanja specifičnih razmer, tveganj in posledic na območju KS Petrovče. Takšen pristop onemogoča dejansko sodelovanje javnosti in ustvarja zgolj videz vključevanja lokalnih skupnosti v postopek.

Med ključnimi vsebinskimi vprašanji iz predhodne obravnave izpostavljamo vprašanja glede vplivov predvidenih posegov na podtalnico, problematike onesnaževanja tal in voda po poplavnih dogodkih ter posledice za prihodnjo rabo zemljišč, vprašanje odškodnin in kompenzacij za kmete, katerih zemljišča bodo prizadeta, odgovornost za dolgoročno vzdrževanje nasipov ter vzvode za morebitni kazenski pregon v primeru kršitev, hkrati pa tudi ravnanje ter tveganja v primeru njihove porušitve ter trajna izguba kmetijskih površin brez jasne strategije nadomestitev.

Nadalje, pri pregledu ponovno razgrnjenega gradiva ugotavljamo številna neskladja, nejasnosti in nedoslednosti, tako med posameznimi dokumenti kot tudi znotraj njih. Med drugim, opisi predlaganih posegov niso vedno usklajeni s kartografskimi prikazi, vplivi posameznih variant so predstavljeni nedosledno, okoljski in hidrološki vidiki pa so pogosto obravnavani zgolj opisno, brez ustreznih strokovnih analiz in kvantifikacij. Iz gradiva ni jasno razvidno, na kakšen način so bile posamezne variante vrednotene, katera merila so bila odločilna in kako so bili tehtani vplivi na lokalne skupnosti v primerjavi s finančnimi, tehničnimi ali administrativnimi ter družbeno-ekonomskimi vidiki. Posebej problematično je pomanjkanje jasne, pregledne in preverljive predstavitve finančnih ter širših ekonomskih učinkov predlagane variante. V postopku javne obravnave tako ne razpolagamo z realno oceno skupnih stroškov v celotnem življenjskem ciklu projekta, zlasti glede dolgoročnega vzdrževanja, sanacij po izrednih dogodkih ter porazdelitve finančnih bremen. Prav tako ni bila predstavljena primerjava stroškov in koristi z alternativnimi rešitvami, ki bi lahko v večji meri temeljile na razpršenih,

postopnih in vzdrževalno izvedljivih ukrepih. Posredni učinki na kmetijstvo, rabo prostora, vrednost zemljišč in kakovost bivanja ostajajo slabo obravnavani ali povsem prezrti.

Dogodki v letih 2023 in 2024 so jasno pokazali, da so bili glavni vzroki za obseg poplav predvsem dolgoletno neizvajanje rednih vzdrževalnih del na vodotokih, pomanjkljiv nadzor nad stanjem vodne infrastrukture ter neučinkovita in nesmotna poraba javnih sredstev, namenjenih vzdrževanju. Na podlagi terenskih ogledov in izkušenj krajanov ocenjujemo, da bi bilo mogoče ob doslednem in pravočasnem vzdrževanju škodo (vsaj) bistveno zmanjšati, če ne že popolnoma odpraviti. V luči velike materialne in družbene škode se tako upravičeno odpira vprašanje odgovornosti za nastalo stanje in posledice, tako z vidika upravljanja kot nadzora nad izvajanjem nalog v javnem interesu. Vsaka infrastruktura je zmožna zagotavljati predvideno funkcijo zgolj ob pogoju ustreznega vzdrževanja. Z ozirom na dejstvo, da za dolgotrajno nenamensko rabo sredstev za vzdrževanje vodotokov, ki je imela ob preteklih poplavah katastrofalne posledice na življenje naših ljudi kot tudi državni proračun ni odgovarjal nihče (ne razpolagamo z informacijo, da bi proti ključnim akterjem potekal kakšen kazenski postopek), je dvom glede vzdrževanja predvidenih nasipov suhih zadrževalnikov popolnoma upravičen.

Posebej želimo izpostaviti tudi popolnoma neustrezno komunikacijo z javnostjo, ki se je znova pokazala na javni razgrnitvi in obravnavi. Po naši oceni pri tem ni šlo za iskren namen poiskati in utemeljiti najboljše možne rešitve, temveč predvsem za izpolnjevanje preteklih obljub in ustvarjanje vtisa, da se v postopku nekaj premika. Dejstvo, da so prebivalci Spodnje Savinjske doline skoraj dve leti in pol čakali na ponovno predstavitev po vsebini zelo podobnega, v nekaterih delih celo še slabšega projekta, ki je bil v letu 2023 v tej obliki že zavrnjen, je povsem nesprejemljivo. Nastopi predstavnikov odgovornih institucij so bili slabo pripravljene, brez konkretnih odgovorov na vprašanja in brez poglobljenega poznavanja lokalnih razmer, kar dodatno krepi občutek, da je sodelovanje javnosti razumljeno zgolj kot formalnost. Najmanj kar bi pričakovali je, da bi se v teh letih pred javno obravnavo pripravljavci uskladili vsaj glede pravičnega sistema odškodnin oz. okvirnih pogojev za odkup zemljišč na katere se s projektom posega, če ne že glede pomislov samih vplivov na okolje ter dejanskimi tehničnimi omejitvami predlagane rešitve. Žal ugotavljamo, da se kljub izkušnji iz poplav leta 2023, ki bi sicer bile lahko po obsegu še veliko hujše, problematike še vedno ne jemlje s potrebno resnostjo.

Po vsebini predlaganega projekta in načinu predstavitve le-te ugotavljamo, da je celoten pristop glede priprave DPN na tej točki izgubil vso kredibilnost. Večina deležnikov se je do predlaganega projekta že jasno opredelila, in sicer z negativnim stališčem. Časovna komponenta sprejemanja DPN tako ostaja povsem negotova in po svojem trajanju že zdavnaj presega vse razumne in sprejemljive okvire, znotraj katerih bi bilo mogoče rešitve pravočasno realizirati. Kljub dolgotrajnemu postopku ni nobenega zagotovila, da bo DPN sprejet v doglednem času (če sploh kdaj), še manj pa, da bodo ukrepi dejansko izvedeni in bodo ustrezno upravljali svojo funkcijo. Zaradi tega ocenjujemo, da je rešitve za zmanjšanje poplavne ogroženosti potrebno primarno iskati izven rednega postopka DPN.

Zahtevamo takojšnjo izvedbo vseh nujnih vzdrževalnih ukrepov na strugi Savinje in njenih pritokih, s katerimi se lahko že kratkoročno prepreči ali vsaj bistveno zmanjša tveganje ob naslednjih poplavnih dogodkih. DPN kot administrativni proces, ki ga očitno ni bilo možno realizirati že več kot 18 let ne sme in ne more več predstavljati izgovora za kakršnokoli odlaganje izvedbe teh ukrepov.

Hkrati zahtevamo, da se vsi nujni infrastrukturni projekti, ki so bili v preteklih letih večkrat odloženi z utemeljitvijo, da bodo obravnavani v okviru DPN, sprovedejo izven tega postopka. DPN je v praksi služil kot izgovor za odlaganje nujnih projektov, medtem ko so prebivalci ostajali izpostavljeni tveganjem brez realnih izboljšav. Pri tem posebej izpostavljamo npr. projekt mostu Kasaze in obvoznice Petrovče, za katera še vedno ni jasne časovnice ali kakršnihkoli načrtov za izvedbo. Številne občine so za poplavno varnost in z njo povezane infrastrukturne projekte že prejele sredstva iz različnih skladov. Med drugim recimo iz Načrta za okrevanje in odpornost (Občina Braslovče, Polzela, Šmartno ob Paki, Celje, itd.), kjer je zgolj za leto 2025 samo za Koroške občine zagotovljenih dodatnih 100 milijonov EUR. Na drugi strani, pa se pričakuje, da bodo prebivalci nekateri skupnosti v Spodnji Savinjski dolini še naprej potrpežljivo čakali na nov krog procesa za sprejetje DPN, in čez nekaj let se bo sodeč po trendu preteklega desetletja zopet obravnavalo predlog projekta, za katerega se že vnaprej ve, da je ne zgolj

nesprejemljiv za znaten del prebivalstva, temveč hkrati ne predstavlja ustrezne tehnične rešitve za trajnostno upravljanje z vodnimi viri. Pri tem je vredno tudi omeniti, da so koncesionarji s posli z Direkcijo za vode od leta 2023 za urejanje vodotokov zaslužili že več kot 300 milijonov EUR, med temi samo Nivo Eko več kot 90 milijonov EUR, hkrati pa številni strokovnjaki (dr. Igor Zelnik, dr. Polona Pengal, dr. Mihael Jožef Toman, itd.) opozarjajo na slabe prakse betoniranja strug in vzpostavljanja preteklega stanja na vodotokih, s katerim zagotavljamo, da bodo ob naslednjih poplavlach posledice enake ali kvečjemu še hujše. Pričakujemo, da se sredstva za izvedbo nujnih projektov na območju KS Petrovče nemudoma zagotovijo iz drugih razpoložljivih virov. In sicer, ne kot oblika kompenzacije za prebivalce, kateri - ne po lastni krivdi - živijo na območju z visoko stopnjo poplavne ogroženosti z neposrednimi finančnimi in socialnimi posledicami (med drugim tudi pri zavarovanju stavb in vrednosti premoženja) temveč kot osnovna odgovornost pristojnih državnih služb.

Nenazadnje zahtevamo, da se realnost neustrezne urejene poplavne zaščite na pošten način odrazi tudi v kontekstu davščin za nepremičnine. To se še posebej nanaša na poskus vrednotenja nepremičnin Geodetske uprave Republike Slovenije, kjer je bila za naselja Petrovče, Dobriša vas in Novo Celje predlagana vrednostna raven, ki nikakor ne odraža dejanskega stanja ter ne upošteva nižje vrednostni nepremičnin na nezaščitenem poplavnem območju. V prilogi dodajamo pritožbo, ki je bila v letu 2024 naslovljena na Občino Žalec. Po našem mnenju obračunavanje davka na nepremične – vse dokler država v skladu s svojimi obveznostmi ne zagotovi varnega in kvalitetnega bivanja - protiustavno (med drugim se krši 26. člen - pravica do povračila škode, 34. člen - pravica do osebnega dostojanstva in varnosti, 50. člen - pravica do socialne varnosti, 67. člen -lastnina, predvsem pa 72. člen - zdravo življenjsko okolje). Predlagamo, da se za čas dokler se ne odpravijo kršitve države lastnike nepremičnin na poplavnem območju izvzame iz plačila vseh davščin na nepremičnine, izpad dohodkov občine pa naj zagotovi država iz drugih proračunskih virov.

Na podlagi vsega navedenega KS Petrovče ocenjuje, da predlagan projekt v sklopi priprave DPN v tej obliki ne predstavlja ustrezne, pravočasne in verodostojne rešitve za zagotavljanje poplavne varnosti. Skladno z utemeljitvami pričakujemo opredelitev do predlaganih zahtev ter jasen načrt za izvedbo ukrepov z znano časovnico, oceno stroškov ter viri financiranja.

V prilogah poleg že omenjene pritožbe dodajamo del preteklega gradiva in komunikacij na temo poplavne varnosti v KS Petrovče za vašo referenco.

Lepo pozdravljeni,

KS Petrovče
Niko Natek

Petrovče, 4. februar 2026

PRILOGE:

- Priloga 1: Pripombe in pobude za DPN Spodnja Savinjska dolina (2023)
- Priloga 2: Predlog za vzdrževanje vodotokov v KS Petrovče – program DRSV (2023)
- Priloga 3: Dopis državnim sekretarjem (2024)
- Priloga 4: Pritožba na vrednotenje nepremičnin (s primeri obrazcev JR.MV-1, JR.MV-2)